

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе де доз орї не септе-
мьлз : Жоа шї Dsmineca. — Препше-
радісна сепаче дн Сібіш ла еспедітра
фоіеї; не асаръ ла ч. р. поще, кз
ванї гата, прїн скрісорї франкате.
адресате кьтре еспедітър. Преціз
препше-радіеї пентрз Сібіш есте не
ан 7. фл. в. а. еар не о жмїтате де ан
3. фл. 50. кр. Пентрз есе-лате прїці
але Трансїбанїеї шї пентрз провї-

Nro 37.

AN 818 X.

Cibiiș. 10. Maiș. 1862.

чїеле дїн Монархїе не шї ан 8. фл.
еар не о жмїтате де ан 4. фл. в. а.
Пентрз прїц. шї депї стрїне не ан
12. ф. не 1/2 ан 6. фл. в. а.
Інсерателе се пїтескї пентр
трз дїтїеа брѣ кз 7. кр. шїрз
кз лїтере мїчї, пентрз а доза брѣ
кз 5 1/2 кр. шї пентрз а тїеїа пенсїе
кз 3 1/2 кр. в. а.

Чїркъларїс. 18

че ла словозїт Екселенціа Са П. Епіскоп Andreiș Baron de
Шагъна дн прївїнца еспозїцісней дїн Брашовѣ кьтрз П. П.
Протопопї, Adminicтаторї шї преоїімеа епархїалѣ.

Асоціациїнеа Трансїбанз пентрз лїтературз ромънз
шї кьлатѣра попорѣлѣ ромънѣ ва цїнеа ан анѣлѣ ачестз
ан 28 Іѣлїș адѣнареа са генералѣ анѣлѣ ла Брашовѣ,
шї дїн прївїнца ачестз бравїї нострїї Брашовенї аș хо-
търѣтѣ інфїїнцареа ѣней еспосїціїнї констѣтѣтоаре дїн
обїепте пе кьт с'арѣ пѣтеа маї мѣлте. Нзѣїнца ачестз
а Брашовенїлорѣ есте флѣкѣлѣ натѣралѣ дїн статѣ-
теле Асоціациїнеї, аа кзрееа скопѣ есте аннїантареа
шї дештентареа кьлатѣрей ромънїлорѣ фѣрз нїчї о мѣр-
їнїре нѣмаї ла ѣнеле рамѣрї але бїеїї соціале, пре-
кѣм шї тотѣодатѣ прогресѣ ан госїторїș.
пентрз тотѣ, че есте фѣрѣмосѣ шї фолѣстѣлѣ естегїкѣ
Антреага націїне ромънз деѣе сѣ сїмтѣ о мѣлцѣ-
мїре кьтрз Брашовенї пентрз еспосїціїнеа ачестз, шї
тотѣодатѣ деѣе тоцї сѣ о спрїїїнеасѣз фїз кѣ
счїїнца, фїз кѣ лѣкрѣрїле мѣнїлорѣ сале, фїз шї кѣ
орї че алтѣ мїжлосѣ.

Нѣ ме андоїескѣ, кз Преа чїнстїа та анпреѣнз кѣ
тотѣ клерѣ шї попорѣлѣ нострѣ бїсерїескѣ, вацї кѣ-
кѣратѣ шї ацї прїченѣтѣ марѣ ансемнѣтѣтѣ шї фоло-
сѣлѣ ачестей антрепрїндерї а Брашовенїлорѣ, шї ацї сїм-
цїтѣ о бїз андаторїре а о спрїїїнї, кьнд ачееа сѣș
пѣлїкатѣ ан жѣрналеленостре націїнале.

Фїїндкѣ ансѣ Комїтетѣлѣ сѣсатїнсеї еспосїціїнї
анкѣ кѣ сѣфршїтѣлѣ лѣней лѣї Феврѣарїș а. к. м'аș
пофгїтѣ пре мїне, ка сѣ рекомъндѣ атенціїнеї клерѣ-
лѣ шї попорѣлѣ нострѣ епархїалѣ ачестѣ мѣреацѣ ан-
трепрїндерї, шї еș деспре реквїсіціїнеа ачестз н'амѣ штї-
ѣтѣ нїмїкѣ пѣнз нѣ м'амѣ анторѣ акасѣ дела бїена,
дїн карѣ кѣѣз нїчї н'амѣ пѣтѣтѣ анкѣвїїнца дрепѣта
реквїсіціїне а сѣсѣзѣдѣтѣлѣ Комїтетѣ лѣș еспосїціїнеї
Брашовене: пентрз ачееа акѣм грѣбекѣ а траѣ асѣпра
ачестѣ лѣкрѣ марѣ шї імпортанте атенціїнеа тѣтѣрорѣ
Преоїїлор шї Хрїстіанїлорѣ нострїї фѣрз деосебїре ле
рангѣ, старе, шї окѣпчїїне, шї пентрз маї десѣвр-
шїта оріентаре а ачелора, карїї ворѣ вої а конѣкѣра,
кѣ продѣкѣтеле шї манѣфакѣтрїле лорѣ ла ачѣ еспосї-
ціїне, сѣ адаоѣе ачї./ Спеціфікареа обїекѣтелорѣ пентрз
еспосїціїне.

Дечї Те проѣокѣ пре Преа чїнстїа Та, ка сѣ нѣ
преції а ампзрїї Преоїїмеї ностре ачестѣ Чїркъларїș,
ка анцелегїнд тоцї дела мїне імпортанца еспосїції-
неї Брашовене, сѣ конѣкѣре прїн пѣтереа кѣѣнѣтѣлѣ
шї прїн есемпѣлз пропрїș, ка дїн попорѣлѣ нострѣ сѣ
їеѣ, кьт сѣ поате, маї мѣлцї парѣ ла ачѣ еспосїціїне
прїн продѣкѣтеле шї манѣфакѣтрїле, че її, сѣș фамї-
ліеле лорѣ лѣș продѣсѣ прїн пропрїеле лорѣ мѣнї. *)

Gibiiș 3. Maiș, 1862.

*) Сперѣмѣ, кѣ ачестѣ чїркъларѣ ва пѣтеа сепвї шї фразїлорѣ
вѣпѣїїнї де андрептарѣ.

SPECIFICAREA.

Mai multoru obiecte calificate de a se trimite la expozitiunea
din Brasiovu pe 28/16 Iuliu 1862.

I. Cele eșite din manile femeilor;

a) Pensa. Pensa de canepa, de inu, fuioru in fuioru,
sѣu si bumbacu ori pacisiele in fuioru, in spata cѣva mai
lata, nalbita bine; celu mai putinu cate diece coti din tr'unu
valu; eara cine vrea se trimitia cate unu valu intregu, de
50-100, coti, atatu mai bine.

b) fecie de perina, sѣu din pensa frumoșa de casa earasi
bine nalbita, sѣu si de tѣrgu, inse cusute de fiacare dupa
datin'a tieutului in care locuesce, totu numai cu acelea figure
antice, pe care lea invetiatu din mosi de stramosi, nimicu schim-
batu, stramutatu, maimutitidupa modele mai noua. —

c) Perine intregi, implute cu fulgi de gasca, de 2 multu 3
punti in greutate.

d) Camesi barbatesci si femeesci de fuioru, totu in stilulu
anticu, adica in celu curatu nationalu cunoscutu in tieutulu fia-
careia, cusute si chindisite cu arniciu rosu sѣu cu metasa —

e) Invelitori sѣu stergare de capu, fuioru in fuioru sѣu si
cu bumbacu, — de lintin, de borangicu (metasa cruda,) adju-
state dupa portulu fiacarui tieutulu.

f) Stergare de facie, simple sѣu cu figuri, in doua sѣu
patru itie, insa nalbite cum se cade, de 1 1/2 pana la doi coti
lungime.

g) Pѣnsaturi sѣu fecie de mѣsa si servieto, sѣu merindari
pentru cate 6 sѣu si 12 persѣne, torsetura si tiesetura totu din
casa, in doua sѣu in patru itie, dupa gustulu fiacaria.

h) Tieseturi de fuste sѣu rochii lucrate totu in case, ca-
drilate sѣu inverstate cu colori dupa datin'a locului.

i) Ori ce alte tieseturi, a caroru judecare se concrede gos-
tului femeiloru nѣstre

2. Panuraria sѣu tieseturi in lana.

a) Panura de lana, stogasia sѣu tiegaia, alba sѣu si vap-
sita, dela 5 pana la 10 coti.

b) Covѣra (scѣrtie in Bucovin'a,) sѣn pѣturi pe mese, pe
paturi, pe podine, pe siele, simple sѣu cu figuri, cum si
coperte de patu si de cuiere.

c) Traisti si disagi de lana, cu amestecu de colori catu
se pѣte mai placutu.

d) Brѣne sѣu sierparele sѣu cordele tiesute in lana, pen-
tru feciori si fete, dupa datin'a locului.

e) Fote sѣu catrintie (zadi), amestecu de colori totu in sti-
lulu anticu si totu dupa datin'a locului, cu privire inse la por-
tulu destinatu mai vertosu pentru femeї dela 15 pana la vѣr-
st'a de ani 40.

f) Flanele si totu felulu de tieseturi in doua itie, desti-
nate totu pentru investimentarea omului.

g) Straie (de coperitu in asternutu) si tiѣle de orice lana;
asteptamu inse cѣ in straiе se se produca unele esemplare de
modelu, in catu se pѣta rivalisa cu asia numїtele plapone.

3. Torturi resucite, de canepa, inu, bumbacu, metasa,
(speena, ibrisiunu.)

4. Cuseturi si chindiseli de tѣta plas'a, cu atia resucita, cu
metasa, cu firu de auru si argintu, antice sѣu moderne, in
ori ce tieseturi din lumea tѣta, numai cuseturile se fia totu de
man'a romaneloru si nimicu de alte mani.

5. Impletituri pe ѣndrele si carligele, precum: (pantofi,
coltiuni, ciorapi, strimfi), manusi, ciucuri, peptarele, ma-
chrami de gutu, spentielutie, coverele, apoi dintele (horbote,
spitiuri) impletituri din paie fine si mai ordinarѣe si o mїia al-

tele, pe care i le va dicta fiacarei femei gustulu, capacitatea, si harnicia s'a.

6. Buchete si ghirlande seu cununi de flori diverse, facute din tieseturi fine si din chartii colorate fine, prounumite de metasa.

7. Lucruri de mana din margele, earasi in feluri de compusetiuni, forma, desemnuri figuri si calitati.

8. Lueruri in pele fina.

9. Decocturi seu dulceti seu lictare de fructe diverse si pismetii seu bicocturi.

II. Cele esite din mani de barbati si de femei.

1. Metasa cruda, torsa si netorsa, colorata si necolorata.

2. Cera curata fireasca seu albata.

3. Faguri intregi de miere,

4. Tote acelea plante patriotice, care se intrebuintia la vapsitu de torturi mai vertosu de lana in mai multe tienuturi romanesci, precumu si acelea plante si radecini, pe care barbatii si femeile nostre le tienu din vechime a fi de oresicare leacu seu medicina, cum si acelea ce se credu a fi veninoase seu stricatiouse, seu pentru omeni, seu si pentru vite, trimitiendu din fiacare cate unu esemplaru in natura, alaturandu-i numirile diverse si descriindu-i insusirile fiecarei plante, frundie, radacini etc.

5. Semintie de legumi si de flori, cate se cultiva prin gradile unoru economi mai industriosi si nepregetatori.

6. Casiuri, brandia de calitate mai aleasa.

7. Mustariu, preparatu de mancare, carele este atata de sanetosu si pana acum asia putinu cultivatu.

8. Luminari si facii de seu si de cera.

9. Sapunuri simple si parfumate seu aroamate, pomada si parfumuri (profumuri, substantie bine mirositoare) preparate din unsori si plante patriotice.

III. Lucruri de mani barbastesci.

Aci ni se deschide unu campu, preste carele privindu stai se depuni condeiful si se lasi totulu in voia sortii, ca barbatii se concurga la espositiune care cu ce va voi si cum ii va taia capulu.

1. In launtrulu casei si al curtiei avem a face cu: croitori, jocari seu blanari, mesari seu templari, dogari, ferari, orologieri, rotari, seu carutieri, strugari, lemnari (dulgheri), fluierari, morari, pioari, curelari, murari, petrari, olari, argasitori, ciobotari, (cismari) s. a. s. a., din ale caroru mani esu cele mai diverse unelte de casa si economice, cum si tota plasa de vesminte. Cata diversitate in lucratori a ori carui meseriesiu! Apelamu deci nu numai la gustulu, ci tocma si la interesulu meseriasiloru nostri. Manufaptele care se voru judeca de mai bune, mai frumoase si mai coresponditoare scopului, deca estimpu nu se voru si premia, voru fi inse laudate de eatra publicu. Nu ne indoiu ea unii meseriesi voru trimite la espositiune cate unu asortimentu intregu, spre esemplu argasitoriulu A. va trimite o bucata de talpa din pele de bou, pei de vita, lanosa (oi, capre) vapsite negru, rosu, verde, galbinu etc; jocariulu va concurge cu cate o pele de ursu, de lupu, vulpe, de vezune, pisica selbatea, sderu, dihoru s. a.; rotarulu (carutiarulu) se va produce cu tote cate suntu parti constitutive ale carului, carutiei seu trasurei, ale aratrului scl. scl. si economulu cu totu feiulu de unelte economice.

2. Producte de campu. Ne interesaza ca se fia reprezentate tote cate se numescu producte ale campului si ale padurei in cea mai mare diversitate, in tote putintioase soiuri si nuantie; prin urmare, grane, secari, ordie, papusioiu veratecu si tomatiecu, mare si mai meruntu, alacari, meiuri (malai meruntu), hrisca, rapitia, ovesu; apoi fasole, mazere, linte, bobu, de soiuri laudate si bine ferbetore, hemeiu, gogosi; cum si ghinda de stejaru si de fagu, vescu, semintia de florea sorelui, de inu, de canepa, fuiore de inu si de canepa, scortie de lemne de argasitu si de vapsitu, resina, pacura, dohotu (din mestecanu etc).

3. Productulu dealuriloru de vii, adica, vinuri vechi si noua, cum si otiete de vinu, si de pome, turnate in carafine tari si asiediate in cate o laditia.

4. Producte scose din sinulu pamentului, adica, tote speciile de metale si minerale, precumu: auru, argintu, in stufe, arama, feru si magnetu, consutoru, telurii, argintu-viu, alama (Messing), nicolu, plumbu si orice voru fi avendu proprietarii romani de mine (bai) din respectivii munti; asemenea si carbuni de petra si de turfa, pe unde se voru fi aflandu de aceai pe vreunu hotaru de alu romaniloru. (Se afla pe alocurea in Ardealu si unele specii de petrii nestimate seu cum se mai numescu petrii scumpe, precum safiru, smaragdu, topasu s. a.)

IV. Artele.

Intielegem aici numai pictura (zugravitura) sculptura seu scobitura in metalu, petra, lemnu si musicura.

Avemu cativa zugravi buni. Zelulu nationau va invinge pe modestia loru si ii va indupleca se trimitia la espositiune cateva producte de ale talentului si studiului propriu.

Ne place a crede totu asemenea despre sculptorii nostrii; dintre carii unii si castigara si pana acumu renume frumosu in sinulu nationii noastre.

Incatu pentru incercarile in musica amu pre'nsiciintiatu mai in susu dorintia noastra.

Dorimu din tota inimura ca se fimu suprinsi intr'unu modu forte placutu anca si prin alte producte de artisti, pe carii, deca i avem, ni se va arata la espositiunea viitoare.

MEMORIAL,

привітій на пегалістії, че єсть а се конкієма ла дієта чед май де апроче а Трансільванії.

(8рмаре.)

Спре а ьшра диспропорцієна ачєста пектє дє мон-стрєсь, не аттє де недрєнтє шї стрїкчєсь, рєштє дєнт кон-вінцєрєа нєстрє нємаї дєсє кєлї дескїсє, єєє ка

а) нємєрєлє пєгалїстїлорє дїн націєна рєштє шї сєсє сє се лїмєлєскє аша, ка єї дїмпрєзє кє дєпєтєціє єстєрє дє-тє націєнї ла олатє се прєкєпєлєскє дєчїсївє лїтргє нє-мєрєлє магієро-сєкїлорє; ачєста лїсє арє трєвї сє лї-мєлєскє чїфрє пєгалїстїлорє рєманїшї самї прєстє 300 іншї лї сєсє, шї ьрмєрєа арє фї, кє пєгалїстї лї дієтє арє трє-вї сє фї нємаї єї сїнєрї ка ла 500, прїн чєсє чє арє рє-єшї о рєпрєсєнтєцієнє прєстє тотє нєнємаї нєпрєпорцієнєтє, прїн ьрмєрє лїтргєнєтєрїє. чї арє маї лїтргє ла мїжлєкє ьн-кє шї стрїкчєса ачєа аномалїє, кє ьрвєрєї дє лїкредєрє шї мандатарїї рєцімєлє арє лїтргє кє нємєрєлє дє чїнчї орї нє дєпєтєціє нєнєрєлє, шї аша патєра адєвєрєтєлє констїтєціє-налієтє сєрє контєрєва шї фєчє лїсєрїє. лї консїдєраціє-нєа ачєста, дєнт кємє кредємє нєї, фєртє нїмєрїтє, трєвє єє лєсєтє ла о партє мїжлєкєлє ачєстє, дє а лїкєнєрєа нє-дєчєлє, шї сє рєкомєндємє фєворєбілє лїмєрєушєрї а рє-сїєктїєлорє ьрвєрєї лїалї дє єтєтє алє доїлєа мїжлєкє, ка-рє арє стє лїтргєчєсє:

б) ка нємєрєлє пєгалїстїлорє сє сє дєфігє нє кєтє сє нєтє дє жєсє, лїсє нєчї дєкємє маї сєсє, дєкєтє ка єлє дїмпрєз-нє кє тотї чєї дє алєсє дїн гєвєрнїє; дїн тєвєлє рєц. шї дї-стрїкчє – сє лїтргєкє нємаї кє нєдїнє, лї тотє касєлє лїсє кє ьнєа а патєра партє нє чєлє алє дєпєтєцієлорє; ачєстє нємєрє лїсє сє сє рєштєрєдєасєкє нє чєлєа трєї націєналїтєціє алє дєрєї, ад. нє рєманє, магієро-сєкєїа шї сєса дєнт прє-порцієнєа нємєрєлє, а стєрїї прєпрїєтарїєлорє, контївєрєїсїєнї, а ьрєдєлорє армєтє шї алтєрє мємєнтє дїрєктїє, прїн ьрмєрє пє-галїстїї дє маї нєїнтє нє нємаї дєнт дрєнтєл чє компєтє рєцімє-лєї, чї шї дєнт рєчєрїєнєа опєртєнїтєтєї, ьа а нєчєсїтєтєї стрїєсє політїчє – сєсє дєсїєнєїєзє кє тотєлє кє аттєтє маї ьрєтєсє, кє єї – прїн актєлє 8 нїєнї шї лї дєпєрє алє лєцілор дїн 1848 – нєнтрє карї єї сєнтє шї вєрє рєштєнє єнєгєрєїє мєрєлєчєсчє, ка ьнїї чє ає фєстє ьрїтєрїї шї нєнтрєрєнєїї антєрєтєрї аї єї – сєлє фєкєтє аєсєлєтє нєкалїфікаціє спрє а рєпрєсєнтє шї апєрє о політїкє дєклїнєтєрїє шї лї ьнєлє нєнєкє кїєрє діє-мєтрєлє опєсє.

Дєрєрє, кє тотє ачєашї трєвє сє сє зїкє шї дєспрє мєм-єрїї сїнєрїї аї р. гєвєрнїє, а кєрєрє інїрїєнєїє дєнєчєсє асє-прє дієтєї сє нєтє тотєшї дєнт лєдє лїмєдєкє, нєнтрєкє кє-пєскєтє єстє, кєтєкє дєнт лєділє патрієї гєвєрнєлє сє лїдє-тїнє а ьєнї лї дієтє лї лїдєїтє лїсєшїмє, ад.

а) корпоратїє, ка органєлє чєлє маї лїмєлє дє консєлтєрє шї адмїнїстрєцієнє алє дєрєї, шї ка атєрє є о партє лїтргє-рїтєрїє а дієтєї, кєндє тотєшї мємєрїї лєї ає нємаї вєтє лї-фєрмєтєлє шї дєлїєрєтїєлє, єарє нє дєчїсїєлє.

Арт. 11. дїн ан. 1791 дє дєспрє ачєста сєсє f довада чєа маї апїєтє, кє єлє зїчє:

„Dum gubernium inter status comparet, sequentia ad par-tes muneris sui pertinent: In omnibus arduis et gravioris momenti negotiis — in medium statuum et ordinum prodire et suae obligationi satisfacere; cujus tamen assensu vel dissensu conclusum statuum et ordinum nec al-terari nec impediri potest“; — нє лєнєгє ачєста сєсє к. к. лї ордієна вєтїєрєї нїчї кє сє мємєрєлє гєвєрнїєлє;

б) прїн мємєрїї ачєстєїа конкіємєїє кє лїтєрє пєгалє дє-осєбітє ка пєгалїстї, шї атєнчї лї кєалїтєтєа ачєста лє компє-тє шї вєтє дєчїсїєлє; тотєшї прїн нїчї о лєдє нє сє прєтїн-

Добра 4 Майѣ. Плага че вжптіеште дп тот аплъ пър-
дѣ Бѣнатиѣ, маі въртос челе де кѣръ Дѣлре, са дптіеѣ

